

LV

LV

LV

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Brisele, ...

Projekts

KOMISIJAS REGULA (ES) Nr. .../...

par gaisa satiksmes vadības dispečeru licencēšanu un medicīnisko sertifikāciju

(Dokuments attiecas uz EEZ)

Projekts

KOMISIJAS REGULA (ES) Nr. .../...

par gaisa satiksmes vadības dispečeru licencēšanu un medicīnisko sertifikāciju

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 100. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 20. februāra Regulu (EK) Nr. 216/2008 par kopīgiem noteikumiem civilās aviācijas jomā un par Eiropas Aviācijas drošības aģentūras izveidi, un ar ko atceļ Padomes Direktīvu 91/670/EEK, Regulu (EK) Nr. 1592/2002 un Direktīvu 2004/36/EK¹, kā tā grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 21. oktobra Regulu (EK) Nr. 1108/2009, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 216/2008 lidlauku, gaisa satiksmes pārvaldības un aeronavigācijas pakalpojumu jomā un atceļ Direktīvu 2006/23/EK², un jo īpaši tās 8.c panta 10. punktu,

tā kā

- (1) Lai ieviestu Regulu (EK) Nr. 216/2008, kā tā grozīta lidlauku, gaisa satiksmes pārvaldības un aeronavigācijas pakalpojumu jomā ar Regulu (EK) Nr. 1108/2009, atceļot Direktīvu 2006/23/EK (turpmāk tekstā - "Pamata regula"), kā arī jauno Eiropas vienotās gaisa telpas II likumdošanu,³ ir nepieciešama detalizētāku īstenošanas noteikumu izveide, jo īpaši attiecībā uz gaisa satiksmes vadības dispečeru licencēšanu, lai Eiropā uzturētu augstu, vienotu civilās aviācijas drošības līmeni, lai sasniegtu visaugstākos atbildības un kompetences standartus, lai uzlabotu gaisa satiksmes vadības dispečeru pieejamību un veicinātu savstarpēju licenču atzīšanu, vienlaikus tiecoties uz mērķi kopumā uzlabot gaisa satiksmes drošību un personāla kompetenci.
- (2) Pamata regula nosaka kopīgas būtiskās prasības, lai nodrošinātu augstu, vienotu civilās aviācijas drošības un vides aizsardzības līmeni; tā prasa Komisijai pieņemt nepieciešamos īstenošanas noteikumus, lai nodrošinātu to vienotu piemērošanu; tā nodibina "Eiropas Aviācijas drošības aģentūru" (turpmāk tekstā - "Aģentūra"), lai palīdzētu Komisijai šādu ieviešanas noteikumu izstrādē.
- (3) Ir nepieciešams pieņemt kopīgas gaisa satiksmes vadības dispečeru licencēšanas un medicīniskās sertifikācijas tehniskās prasības un administratīvās procedūras, kā nosaka Pamata Regula; šīm prasībām un procedūrām sīki jāapraksta attiecīgo licenču un sertifikātu izsniegšanas, uzturēšanas spēkā, grozīšanas, apturēšanas un atsaukšanas nosacījumi.

¹ OV L 79, 19.3.2008, 1. lpp.

² OV L 309, 24.11.2009, 51. lpp.

³ Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 21. oktobra Regula (EK) Nr. 1070/2009, ar ko groza Regulas (EK) Nr. 549/2004, (EK) Nr. 550/2004, (EK) Nr. 551/2004 un (EK) Nr. 552/2004, lai uzlabotu Eiropas aviācijas sistēmas darbību un ilgtspējību (OV L 300, 14.11.2009, 34. lpp.).

- (4) Kopienas licences ieviešana ar Direktīvu ir izrādījusies veiksmīgs līdzeklis, kā atzīt to īpašo lomu, kas gaisa satiksmes vadības dispečeriem ir drošas gaisa satiksmes vadības panākšanā. Kopienas kompetences standartu ieviešana ir mazinājusi jomas saskaldītību, panākot darba organizācijas uzlabošanas apstākļos, kad pieaug reģionālā sadarbība starp aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējiem. Līdz ar to kopīga gaisa satiksmes vadības dispečeru licencēšanas modeļa uzturēšana spēkā un uzlabošana Eiropas Savienībā ir būtisks Eiropas gaisa satiksmes vadības sistēmas elements.
- (5) Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 5. aprīļa Direktīva 2006/23/EK par Kopienas gaisa satiksmes vadības dispečera licenci⁴ ir atcelta, neierobežojot to personu un organizāciju sertifikātus un licences, kas jau izsniegtas saskaņā ar šo Direktīvu.
- (6) Lai Direktīvas noteikumi būtu savienojami ar Eiropas drošības normatīvo sistēmu, tie jāpārnes uz Komisijas Regulu, tādējādi nodrošinot kopīgu, vienotu drošības līmeni. Tas arī veicinās un pastiprinās savstarpēju licenču atzīšanu.
- (7) Šīs Regulas prasībām jābūt visaugstākajā līmenī, ņemot vērā pozitīvāko pieredzi un zinātnes un tehnikas progresu gaisa satiksmes vadības dispečeru apmācības jomā. Sākotnēji tās jāveido, balstoties uz minētās Direktīvas prasībām, un tām jānodrošina, lai dalībvalstis kopīgi pārņemtu standartus un ieteicamo pieredzi, kas izklāstīti 1944. gada 7. decembrī Čikāgā parakstītajā Starptautiskajā civilās aviācijas konvencijā un Drošības normatīvajās prasībās, ko pieņēmusi Eiropas Aeronavigācijas drošības organizācija (*Eurocontrol*), Starptautiskās Konvencijas dibināta 1960. gada 13. decembrī.
- (8) Nepieciešamība nodrošināt vienveidību kopīgu gaisa satiksmes vadības dispečeru licencēšanas un medicīniskās sertifikācijas prasību piemērošanā prasa, lai dalībvalstu kompetentās iestādes ievērotu vienotas procedūras un lai Aģentūra tai piekritīgos gadījumos novērtētu atbilstību šīm prasībām; Aģentūrai jāizstrādā sertifikācijas specifikācijas, pieņemamus līdzekļus atbilstības panākšanai un vadlīniju dokumentus, lai veicinātu nepieciešamo normatīvo vienveidību.
- (9) Eiropas Savienības gaisa satiksmes īpašā specifika rada vajadzību ieviest un efektīvi piemērot kopīgus kompetences standartus gaisa satiksmes vadības dispečeriem, kas strādā pie aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējiem, kuri nodrošina sabiedrībai ATM/ANS (gaisa satiksmes pārvaldību/aeronavigācijas pakalpojumus).
- (10) Tomēr dalībvalstīm vajadzētu, ciktāl tas realizējams, nodrošināt, lai pakalpojumi, kurus sabiedrībai sniedz vai dara pieejamus militārais personāls, piedāvātu tādu drošības līmeni, kas ir vismaz ekvivalents līmenim, ko pieprasa Regulas (EK) Nr. 216/2008 Vb pielikumā izklāstītās būtiskās prasības. Līdz ar to dalībvalstis var arī nolemt piemērot šīs Regulas principus savam militārajam personālam, kas sniedz sabiedrībai tās Regulas 1. panta 2.c apakšpunktā minētos pakalpojumus.
- (11) Iestādēm, kas veic pārraudzību un atbilstības pārbaudes, jābūt pienācīgi neatkarīgām no aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējiem un apmācību sniedzējiem. Turklāt iestādēm jābūt spējīgām efektīvi veikt savus uzdevumus. Kompetentā iestāde, kas nozīmēta šīs Regulas īstenošanai, var būt tā pati vai tās pašas, kas norīkotas vai nodibinātas saskaņā ar 4. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 10. marta Regulā (EK) Nr. 549/2004, ar ko nosaka pamatu Eiropas vienotās gaisa telpas

⁴ OV L 114, 27.4.2006, 22. lpp.

izveidošanai⁵, ņemot vērā ar Regulu (EK) Nr. 1070/2009 veiktos grozījumus. Eiropas Aviācijas drošības aģentūrai jādarbojas kā kompetentajai iestādei šīs Regulas īstenošanā, izsniedzot un atjaunojot sertifikātus gaisa satiksmes vadības dispečeru apmācību organizācijām, kas atrodas ārpus dalībvalstu teritorijas, un, kur vajadzīgs, to personālam.

- (12) Aeronavigācijas pakalpojumu sniegšanai vajadzīgs augsti kvalificēts personāls, par kura kompetenci var pārlicināties ar vairākiem līdzekļiem. Gaisa satiksmes vadības jomā piemērots līdzeklis ir uzturēt spēkā Eiropas Savienības vienoto gaisa satiksmes vadības dispečeru licencēšanas shēmu, kas izpaustos kā īpašs diploms katram atsevišķajam gaisa satiksmes vadības dispečeram. Licencē minētā kvalifikācijas atzīme norāda tā tipa gaisa satiksmes vadības pakalpojumus, ko gaisa satiksmes vadības dispečers ir kompetents sniegt. Turklāt licencē iekļautie apstiprinājumi rāda gan šī dispečera īpašās prasmes, gan uzraudzības iestāžu dotās atļaujas sniegt pakalpojumus konkrētā nozarē vai nozaru grupā. Tāpēc iestādēm jābūt tiesīgām izvērtēt gaisa satiksmes vadības dispečeru kompetenci, izsniedzot licences vai pagarinot apstiprinājumu derīguma termiņu. Kompetentajām iestādēm arī jābūt tiesīgām apturēt licenci, kvalifikācijas atzīmes vai apstiprinājumus gadījumos, ja tiek apšaubīta kompetence.
- (13) Atzīstot vajadzību arvien vairāk stiprināt drošības kultūru, jo īpaši integrējot tajā ziņošanu par negadījumiem un "taisnīguma kultūru", lai mācītos no negadījumiem, šai Regulai nebūtu jārada automātiska saikne starp negadījumu un licences apturēšanu, kvalifikācijas atzīmes vai apstiprinājuma atcelšanu. Licences atsaukšana būtu jāuzskata par pēdējo līdzekli ārkārtējos gadījumos.
- (14) Lai palielinātu dalībvalstu uzticību citu dalībvalstu licencēšanas sistēmām, kopīgi noteikumi par licences saņemšanu un uzturēšanu spēkā ir obligāti. Tādēļ, lai nodrošinātu visaugstākā līmeņa drošību, ir svarīgi ieviest vienotas prasības attiecībā uz gaisa satiksmes vadības dispečeru apmācību, kvalifikāciju un kompetenci, kā arī iespējām iegūt šo profesiju. Tām būtu jāgarantē droši un kvalitatīvi gaisa satiksmes vadības pakalpojumi, kā arī jāveicina licenču atzīšana visā Eiropas Savienībā, tādējādi nodrošinot lielāku pārvietošanās brīvību un uzlabojot gaisa satiksmes vadības dispečeru pieejamību.
- (15) Šai Regulai nebūtu jādod iespējas apiet esošos attiecīgo valstu noteikumus, kas regulē tiesības un pienākumus darba attiecībās starp darba devēju un pieteikumus iesniegušiem gaisa satiksmes vadības dispečeriem.
- (16) Lai prasmes būtu salīdzināmas visā Eiropas Savienībā, tās jāstrukturē skaidri un visiem saprotami. Tas palīdzēs garantēt drošību ne tikai viena aeronavigācijas pakalpojumu sniedzēja kontrolētā gaisa telpā, bet jo īpaši — vairāku pakalpojumu sniedzēju saskares punktos.
- (17) Daudzos negadījumos un nelaimes gadījumos komunikācijai ir bijusi liela loma. Tādēļ šī Regula balstās uz Starptautiskās Civilās aviācijas organizācijas (ICAO) izstrādātajām valodu prasmes prasībām un paredz šo starptautiski pieņemto standartu īstenošanas līdzekļus. Prasībās attiecībā uz valodām jāievēro nediskriminācijas, pārskatāmības un samērīguma principi, lai veicinātu brīvu pārvietošanos, reizē garantējot drošību.

⁵ OV L 96, 31.3.2004, 10. lpp.

- (18) Sākotnējo apmācību mērķi ir aprakstīti *EUROCONTROL* specifikācijā *ATCO* (gaisa satiksmes vadības) sākotnējās apmācības Vispārējā pamata saturam, kas izstrādāts pēc *Eurocontrol* dalībnieku lūguma un tiek atzīts par derīgu standartu. Struktūrvienības apmācībā vispārpieņemtu standartu trūkums jākompensē, ieviešot vairākus pasākumus, tostarp eksaminētāju un kompetences vērtētāju sertifikāciju, kam būtu jāgarantē augsti kompetences standarti. Jo svarīgāk tas ir tādēļ, ka struktūrvienību apmācība ir ļoti dārga un būtiska drošības uzturēšanā. *ICAO* ir izstrādājusi standartus arī jomās, kurās nav Eiropai kopīgu apmācības prasību. Kad nav Eiropai kopīgu apmācības prasību, dalībvalstis var paļauties uz šiem *ICAO* standartiem.
- (19) Medicīniskās prasības ir izstrādātas pēc *Eurocontrol* dalībvalstu lūguma un tiek atzītas par derīgiem standartiem, lai nodrošinātu atbilstību šai Regulai.
- (20) Medicīnisko izziņu izsniegšanai jāatbilst prasībām, kas paredzētas *Eurocontrol* "Prasībās attiecībā uz gaisa satiksmes vadības dispečeru Eiropas 3. klases medicīniskajām izziņām".
- (21) Apmācību organizāciju sertifikācija būtu jāuzskata par vienu no drošības ziņā svarīgākajiem faktoriem apmācību kvalitātes celšanai. Apmācības būtu jāuzskata par pakalpojumu, kas līdzinās aeronavigācijas pakalpojumiem, ko arī sertificē. Šai Regulai būtu jāļauj apmācības sertificēt pēc apmācību tipa, pēc apmācību pakalpojumu kompleksa vai pēc apmācību un aeronavigācijas pakalpojumu kompleksa, paturot redzeslokā konkrētus apmācību aspektus.
- (22) Šī Regula apstiprina pastāvīgo Eiropas Savienības Tiesas judikatūru diplomu savstarpējas atzīšanas un darba ņēmēju pārvietošanās brīvības jomā. Samērīguma princips, izsvērts pamatojums kompensācijas pasākumu piemērošanai un atbilstošu apelācijas procedūru nodrošināšana ir pamatprincipi, kas daudz uzskatāmāk jāpiemēro gaisa satiksmes pārvaldības jomā. Dalībvalstīm būtu jādod tiesības neatzīt licences, kas nav izsniegtas saskaņā ar šo Regulu. Tā kā šīs Regulas mērķis ir nodrošināt licenču savstarpēju atzīšanu, tā nereglamentē nosacījumus attiecībā uz darba iespējām.
- (23) Gaisa satiksmes vadības dispečera profesijā notiek daudz tehnisku jauninājumu, kas rada nepieciešamību dispečeriem regulāri atjaunināt prasmes. Šīs Regulas nepieciešamā salāgošana ar tehniskiem jauninājumiem un zinātnes attīstību būtu jāveic deleģētiem aktiem atbilstošas procedūras kārtībā.
- (24) Šī Regula var ietekmēt gaisa satiksmes vadības dispečeru ikdienas darba praksi. Sociālajiem partneriem būtu pienācīgā kārtā jāsaņem informācija, un ar viņiem būtu jāapspriežas par visiem pasākumiem, kam ir ievērojamas sociālas sekas.
- Tādēļ ir notikušas konsultācijas ar nozaru dialogu komiteju, kas izveidota saskaņā ar Komisijas 1998. gada 20. maija Lēmumu 98/500/EK par nozaru dialogu komitejas izveidi, lai veicinātu sociālo partneru dialogu Eiropas līmenī⁶, un šīs konsultācijas būtu jāturpina attiecībā uz turpmākajiem Komisijas veiktajiem īstenošanas pasākumiem.
- (25) Vispārējiem licenču iegūšanas noteikumiem, ciktāl tie attiecas uz vecumu, medicīniskām prasībām, izglītības prasībām un sākotnējo apmācību, nevajadzētu ietekmēt pašreizējos licenču turētājus. Licences un medicīniskās izziņas, ko izsniegušas dalībvalstis saskaņā ar Direktīvu 2006/23/EK, jāuzskata par izsniegtām saskaņā ar šo Regulu, lai nodrošinātu netraucētu pāreju visiem licenču turētājiem un kompetentajām iestādēm.

⁶ OV L 225, 12.8.1998, 27. lpp. Lēmumā izdarīti grozījumi ar 2003. gada Pievienošanās aktu.

- (26) Pārejas periodi jāparedz ar mērķi nodrošināt nepārtrauktību dažādo nacionālo prakšu piemērojumā – uz pārejas laiku un attiecībā uz jautājumiem, kuros vēl nav ieviesti kopīgi noteikumi šai pirmajai ieviešanas pasākumu fāzei piemērotās paātrinātās procedūras gaitā.
- (27) Aģentūrai jāveic Eiropas gaisa satiksmes vadības dispečeru licencēšanas sistēmas izvērtējums un turpmākie uzlabojumi, kas nepieciešami, pārejot uz "vispārējo aviācijas sistemātisko pieeju" un lai nodrošinātu pilnīgu atbilstību būtiskajām prasībām, kas aprakstītas Regulas (EK) Nr. 216/2008 Vb pielikumā, lai varētu Komisijai iesniegt atzinumu, ieskaitot varbūtējus šīs Regulas grozījumus.
- (28) Šim atzinumam jāpievēršas arī tiem jautājumiem, kuros pirmajā posmā, paātrinātās procedūras gaitā, nebija iespējams ieviest kopīgus noteikumus dažādo nacionālo paveidu vietā un tādējādi tiek ierosināts uz pārejas laiku, kur nepieciešams, atstāt spēkā dalībvalstu likumu normas.
- (29) Šajā Regulā paredzētie pasākumi balstās uz Atzinumu⁷, ko izdevusi Eiropas Aviācijas drošības aģentūra saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 216/2008 17. panta 2. punkta b) apakšpunktu un 19. panta 1. punktu.
- (30) Šajā Regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar viedokli, ko izteikusi Komiteja, kas dibināta saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 216/2008 65. pantu.

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU:

I NODAĻA PAMATPRINCIPI

1. pants **Mērķis**

Šīs Regulas mērķis ir pastiprināt drošības standartus un uzlabot gaisa satiksmes vadības sistēmas darbību Eiropas Savienībā, izsniedzot gaisa satiksmes vadības dispečera licences, kas balstītas uz kopīgām licencēšanas prasībām.

Article 2 **Temats un piemērošanas joma**

1. Šī Regula nosaka kopīgas prasības gaisa satiksmes vadības dispečeru un gaisa satiksmes vadības dispečeru-studentu licenču un ar to saistīto kvalifikācijas atzīmju, apstiprinājumu, medicīnisko izziņu un apmācību organizāciju sertifikātu izsniegšanai, apturēšanai un atsaukšanai, kā arī to derīguma, atjaunošanas, atkārtotas apstiprināšanas un lietošanas nosacījumus.
2. Šī Regula attiecas uz:
 - gaisa satiksmes vadības dispečeriem-studentiem un
 - gaisa satiksmes vadības dispečeriem, kas darbojas Pamata Regulas piemērošanas jomā, kā arī uz personām un organizācijām, kas iesaistītas pieteikušos personu licencēšanā, apmācībā, pārbaudē, kontrolē vai medicīniskā novērtējumā saskaņā ar šo Regulu.

⁷ Viedoklis 03/2010.

3. Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 216/2008 1. panta 3. punktu dalībvalstīm, ciktāl tas realizējams, jānodrošina, lai pakalpojumi, kurus sabiedrībai sniedz vai dara pieejamus militārais personāls, kas minēti šīs Regulas 1. panta 2. punktā, piedāvātu tādu drošības līmeni, kas ir vismaz ekvivalents līmenim, ko pieprasa Regulas Vb pielikumā izklāstītās būtiskās prasības.
4. Ar mērķi panākt saskaņotu drošības līmeni Eiropas gaisa telpā dalībvalstis var nolemt piemērot šīs Regulas principus savam militārajam personālam, kas sniedz sabiedrībai šīs Regulas 1. panta 2.c apakšpunktā minētos pakalpojumus.
5. Gaisa satiksmes vadības pakalpojumus Regulas (EK) Nr. 216/2008 piemērošanas jomā drīkst sniegt tikai gaisa satiksmes vadības dispečeri, kas licencēti saskaņā ar šo Regulu.

3. pants **Definīcijas**

Šajā Regulā ir lietotas sekojošas definīcijas:

1. "gaisa satiksmes vadības pakalpojums" ir pakalpojums, ko sniedz, lai novērstu sadursmes starp gaisa kuģiem un – manevrēšanas laukumā – starp gaisa kuģiem un šķēršļiem, kā arī lai paātrinātu un uzturētu sakārtotu gaisa satiksmes plūsmu;
2. "aeronavigācijas pakalpojumu sniedzēji" ir visas valsts vai privātās struktūras, kas sniedz aeronavigācijas pakalpojumus vispārējai gaisa satiksmei;
3. "vispārējā gaisa satiksme" ir visa civilās aviācijas gaisa kuģa kustība, kā arī valsts gaisa kuģu (tostarp militāro, muitas un policijas gaisa kuģu) kustība, ja šī kustība notiek atbilstīgi *ICAO* procedūrām;
4. "licence" ir apliecība, neatkarīgi no tā, kādā vārdā tā nosaukta, ko izsniedz un apstiprina saskaņā ar šo Regulu, un kas tās likumīgam turētājam dod tiesības sniegt gaisa satiksmes vadības pakalpojumus saskaņā ar tajā minētajām kvalifikācijas atzīmēm un apstiprinājumiem;
5. "kvalifikācijas atzīme" ir pilnvarojums, kas norādīts licencē vai ar to saistīts, un ir licences sastāvdaļa, nosakot īpašus nosacījumus, privilēģijas vai ierobežojumus, kādi attiecināmi uz licenci;
6. "kvalifikācijas atzīmes apstiprinājums" ir pilnvarojums, kas norādīts licencē un ir licences sastāvdaļa, un rāda īpašus nosacījumus, privilēģijas vai ierobežojumus, kas attiecināmi uz konkrētu kvalifikācijas atzīmi;
7. "struktūrvienības apstiprinājums" ir pilnvarojums, kas ierakstīts licencē un ir tās sastāvdaļa, norādot *ICAO* vietas noteikšanas indikatoru un sektorus un/vai darba vietas, kur licences turētājs ir tiesīgs strādāt;
8. "valodas apstiprinājums" ir pilnvarojums, kas ierakstīts licencē un ir tās sastāvdaļa, norādot licences turētāja valodu prasmi;
9. "instruktora apstiprinājums" ir pilnvarojums, kas norādīts licencē un ir tās sastāvdaļa, apliecinot licences turētāja kompetenci sniegt praktisko apmācību;
10. "*ICAO* vietas noteikšanas indikators" ir četru burtu koda grupa, kas formulēta saskaņā ar *ICAO* rokasgrāmatā DOC 7910 ietvertajiem noteikumiem un kas ir piešķirta fiksētās aeronavigācijas stacijas atrašanās vietai;

11. "sektors" ir gaisa satiksmes vadības rajona daļa un/vai lidojuma informācijas reģiona/augšējās gaisa telpas daļa;
12. "apmācība" ir teorētisku kursu, praktisku vingrinājumu, arī simulāciju, un praktiskās apmācības kopums, kas vajadzīgs, lai apgūtu un saglabātu prasmes sniegt drošus, kvalitatīvus gaisa satiksmes vadības pakalpojumus; tās aptver:
 - a) sākotnējā apmācība, kas nodrošina pamata apmācību un noteiktas kvalifikācijas atzīmes apmācību, pēc kuras piešķir studenta licenci;
 - b) struktūrvienības apmācība, tostarp pārejas sagatavošana praktiskajai apmācībai, kā arī praktiskā apmācība, pēc kuras piešķir gaisa satiksmes vadības dispečera licenci;
 - c) turpmākā apmācība, lai uzturētu spēkā licences apstiprinājumus;
 - d) praktiskās apmācības instruktoru sagatavošana, pēc kuras piešķir instruktora apstiprinājumu;
 - e) apmācība licenču turētājiem, kas tiesīgi darboties kā kompetences eksaminētāji un/vai kompetences vērtētāji saskaņā ar 23. pantu;
13. "apmācību organizācija" ir organizācija, kuru kompetenta iestāde sertificējusi, lai tā nodrošinātu viena vai vairāku veidu apmācību;
14. "Struktūrvienības kompetences shēma" ir apstiprināta shēma, kurā norādīta metode, kā struktūrvienība uztur spēkā tās licenču turētāju kompetenci;
15. "Struktūrvienības apmācību plāns" ir apstiprināts plāns, kurā sīki izklāstīti procesi, mērķi un grafiks, kas vajadzīgs, lai struktūrvienību procedūras varētu pielietot vietējā teritorijā praktiskās apmācības instruktora uzraudzībā.

4. pants

Kompetentā iestāde

Šajā Regulā par kompetentu iestādi sauc iestādi, kuru katra dalībvalsts izraugās vai izveido kā savu valsts uzraudzības iestādi, kura uzņemas pienākumus, kas šai iestādei uzticēti saskaņā ar šo Regulu, izņemot apmācību organizāciju sertifikāciju, kas minēta 26. pantā, kurā kompetentā iestāde ir:

- a) iestāde, ko izraudzījusies vai izveidojusi dalībvalsts, kurā pretendents ir galvenā darbības vieta;
- b) Aģentūra, ja pretendenta galvenā darbības vieta atrodas ārpus dalībvalstu teritorijas.

II NODAĻA

LICENCĒŠANAS PRINCIPI

5. pants

Pieteikšanās uz licencēm, kvalifikācijas atzīmēm, apstiprinājumiem un medicīniskajām izziņām un to izsniegšana

1. Iesniegumi par licenču, ar tām saistīto kvalifikācijas atzīmju, apstiprinājumu un medicīnisko izziņu izsniegšanu, atkārtotu apstiprināšanu un atjaunošanu jāiesniedz kompetentajai iestādei tādā formā un veidā, kā noteikusi šī iestāde.

2. Iesniegumam jāpievieno apliecinājumi, ka pretendents ir kompetents strādāt par gaisa satiksmes vadības dispečeru vai gaisa satiksmes vadības dispečeru-studentu saskaņā ar šajā Regulā noteiktajām prasībām.
Viņa/viņas kompetences apliecinājumi attiecas uz zināšanām, pieredzi, prasmēm un valodu prasmi.
3. **Licencē vai sertifikātā jābūt ietvertai visai vajadzīgajai informācijai, kas saistīta ar privilēģijām, kuras sniedz šis dokuments.**
4. Licence un sertifikāts paliek tās personas īpašumā, kam tā ir piešķirta un kas to paraksta.
5. Saskaņā ar 21. panta 2. punktu:
 - a) licenci, kvalifikācijas atzīmi vai apstiprinājumu var apturēt, ja gaisa satiksmes vadības dispečera kompetenci apšaubā, vai arī amata pārkāpumu gadījumos;
 - b) licenci var atsaukt rupjas nolaidības vai ļaunprātības gadījumos.

6. pants

Licenču privilēģiju izmantošana

Licences sniegto privilēģiju izmantošana ir atkarīga no kvalifikācijas atzīmju, apstiprinājumu un medicīniskās izziņas derīguma.

III NODAĻA

LICENCES, KVALIFIKĀCIJAS ATZĪMES UN APSTIPRINĀJUMI

7. pants

Gaisa satiksmes vadības dispečera-studenta licence

1. Gaisa satiksmes vadības dispečera-studenta licence pilnvaro tās turētāju sniegt gaisa satiksmes vadības pakalpojumus praktiskās apmācības instruktora uzraudzībā saskaņā ar kvalifikācijas atzīmēm un to apstiprinājumiem, kas ietverti viņu licencēs.
2. Gaisa satiksmes vadības dispečera-studenta licences pretendentiem jābūt:
 - a) vismaz 18 gadus veciem;
 - b) ieguvušiem vismaz diplomu, kas atļauj turpināt studijas augstskolā vai līdzīgā iestādē, vai jebkādu citu vidējās izglītības apliecinājumu, kas dod iespēju pabeigt gaisa satiksmes vadības dispečera apmācību;
 - c) sekmīgi beigušiem apstiprinātu sākotnējo apmācību, kas attiecas uz kvalifikācijas atzīmi un, ja piemērojams, kvalifikācijas atzīmes apstiprinājumu, kā paredzēts II pielikuma A daļā;
 - d) ar derīgu medicīnisko izziņu un
 - e) parādījušiem pietiekamas valodas prasmes saskaņā ar 12. pantā paredzētajām prasībām.
3. Licencē jābūt valodas apstiprinājumam (-iem) un vismaz vienai kvalifikācijas atzīmei, un, ja piemērojams, vienam kvalifikācijas atzīmes apstiprinājumam.

8. pants

Gaisa satiksmes vadības dispečera licence

1. Gaisa satiksmes vadības dispečera licence pilnvaro tās turētājus sniegt gaisa satiksmes vadības pakalpojumus saskaņā ar kvalifikācijas atzīmēm un apstiprinājumiem, kas ietverti viņu licencēs.
2. Gaisa satiksmes vadības dispečera licences privilēģijās ietilpst 7. panta 1. punktā definētās gaisa satiksmes vadības dispečera-studenta licences privilēģijas.
3. Gaisa satiksmes vadības dispečera licences pretendentiem jābūt:

A VARIANTS

(apakšpunkts a) sastāv tikai no viena teikuma, kurā ir skaidrs vecuma ierobežojums, balstīts uz attiecīgo ICAO prasību bez jebkādam izņēmuma iespējām)

- a) vismaz 21 gadus veciem;

B VARIANTS

(apakšpunkts a) satur no Direktīvas kopētu izņēmuma iespēju attiecībā uz minimālo vecumu)

- a) vismaz 21 gadus veciem. Tomēr dalībvalstis var noteikt zemāku vecuma limitu pienācīgi pamatotos gadījumos;
 - b) studenta licences turētājiem;
 - c) beigušiem apstiprinātu struktūrvienības apmācību plānu un sekmīgi nokārtojušiem attiecīgos eksāmenus vai pārbaudes saskaņā ar II pielikuma B daļā paredzētajām prasībām;
 - d) ar derīgu medicīnisko izziņu un
 - e) parādījušiem pietiekamas valodas prasmes saskaņā ar 12. pantā paredzētajām prasībām.
4. Licenci apstiprina, iekļaujot vienu vai vairākas kvalifikācijas atzīmes un atbilstošus kvalifikācijas atzīmju, struktūrvienības un valodu apstiprinājumus, kuru apguve ir sekmīgi pabeigta.

9. pants

Gaisa satiksmes vadības dispečera kvalifikācijas atzīmes

1. Licencēs ieraksta vienu vai vairākas kvalifikācijas atzīmes, norādot, kāda tipa pakalpojumus licences turētājs drīkst sniegt:
 - a) lidlauka vizuālās vadības kvalifikācijas atzīme (*ADV*), kas norāda, ka licences turētājs ir kompetents sniegt gaisa satiksmes vadības pakalpojumus lidlauka satiksmei lidlaukos, kuros nav publiskotu instrumentālās vadības pieejas vai pacelšanās procedūru;
 - b) lidlauka instrumentālās vadības kvalifikācijas atzīme (*ADI*), kas norāda, ka licences turētājs ir kompetents sniegt gaisa satiksmes vadības pakalpojumus lidlauka satiksmē lidlaukos, kuros ir publiskas instrumentālās vadības pieejas vai pacelšanās procedūras, un tai pievieno vismaz vienu no 10. panta 1. punktā aprakstītajiem kvalifikācijas atzīmes apstiprinājumiem;
 - c) pieejas procedurālās vadības kvalifikācijas atzīme (*APP*), kas norāda, ka licences turētājs ir kompetents sniegt gaisa satiksmes vadības pakalpojumus

- ielidojošiem, izlidojošiem vai tranzītā esošiem gaisa kuģiem, neizmantojot novērošanas iekārtas;
- d) pieejas novērošanas vadības kvalifikācijas atzīme (*APS*), kas norāda, ka licences turētājs ir kompetents sniegt gaisa satiksmes vadības pakalpojumus ielidojošiem, izlidojošiem vai tranzītā esošiem gaisa kuģiem, izmantojot novērošanas iekārtas; tai jābūt pievienotam vismaz vienam no 10. panta 2. punktā aprakstītajiem kvalifikācijas atzīmes apstiprinājumiem;
 - e) lidojumu rajona procedurālās vadības kvalifikācijas atzīme (*ACP*), kas norāda, ka licences turētājs ir kompetents sniegt gaisa satiksmes vadības pakalpojumus, neizmantojot novērošanas iekārtas;
 - f) lidojumu rajona novērošanas vadības kvalifikācijas atzīme (*ACS*), kas norāda, ka licences turētājs ir kompetents sniegt gaisa satiksmes vadības pakalpojumus gaisa kuģiem, izmantojot novērošanas iekārtas; tai jābūt pievienotam vismaz vienam no 10. panta 3. punktā aprakstītajiem kvalifikācijas atzīmes apstiprinājumiem.
2. Kvalifikācijas atzīmes turētājs, kas nav pielietojis ar šo kvalifikācijas atzīmi saistītās privilēģijas četrus gadus pēc kārtas, var sākt struktūrvienības apmācību šai kvalifikācijas atzīmei tikai pēc tam, kad pienācīgi izvērtēts, vai viņš/viņa joprojām atbilst šīs kvalifikācijas atzīmes nosacījumiem, un pēc tam, kad viņš izpildījis visas apmācību prasības, kas izriet no šī izvērtējuma.

10. pants

Kvalifikācijas atzīmju apstiprinājumi

1. Kvalifikācijas atzīmei "Lidlauka instrumentālā vadība (*ADI*)" jāietver vismaz viens no sekojošiem apstiprinājumiem:
- a) lidlauka zonas vadības apstiprinājums (*TWR*) rāda, ka licences turētājs ir kompetents sniegt dispečeru pakalpojumus tur, kur lidlauku kontrolē no vienas darba vietas;
 - b) lidlauka satiksmes vadības apstiprinājums (*GMC*) rāda, ka licences turētājs ir kompetents veikt lidlauka satiksmes vadību;
 - c) lidlauka satiksmes novērošanas vadības apstiprinājums (*GMS*), kas piešķirts papildus lidlauka satiksmes vadības apstiprinājumam vai lidlauka zonas vadības apstiprinājumam, rāda, ka licences turētājs ir kompetents veikt lidlauka satiksmes vadības pakalpojumus, izmantojot lidlauka skrejceļu satiksmes sistēmas;
 - d) gaisa satiksmes vadības apstiprinājums (*AIR*) rāda, ka licences turētājs ir kompetents veikt aeronavigācijas kontroli;
 - e) lidlauka radiolokatora vadības apstiprinājums (*RAD*), kas piešķirts papildus gaisa satiksmes vadības apstiprinājumam vai lidlauka zonas vadības apstiprinājumam, rāda, ka licences turētājs ir kompetents veikt lidlauka vadību ar novērošanas radiolokācijas iekārtām.
2. Kvalifikācijas atzīmei "Pieejas novērošanas vadība (*APS*)" jāietver vismaz vienu no šiem apstiprinājumiem:

- a) radiolokatora apstiprinājums (*RAD*) rāda, ka licences turētājs ir kompetents sniegt gaisa kuģu pieejas vadības pakalpojumus, izmantojot primāras un/vai sekundāras radiolokācijas iekārtas;
 - b) precīzās pieejas radiolokatora vadības apstiprinājums (*PAR*), kas piešķirts papildus radiolokatora vadības apstiprinājumam, rāda, ka licences turētājs ir kompetents gaisa kuģiem nodrošināt no zemes vadītu, precīzu pieeju, izmantojot precīzas pieejas radiolokācijas iekārtas pēdējā posmā pirms skrejceļa;
 - c) pieejas novērošanas radiolokatora apstiprinājums (*SRA*), kas piešķirts papildus radiolokatora vadības apstiprinājumam, rāda, ka licences turētājs ir kompetents nodrošināt no zemes kontrolētu pieeju, kas nav precīzā pieeja, izmantojot novērošanas iekārtas lidojuma pēdējā posmā pirms skrejceļa;
 - d) automātiskās pakārtotās novērošanas apstiprinājums (*ADS*) rāda, ka licences turētājs ir kompetents sniegt gaisa kuģu pieejas vadības pakalpojumus, izmantojot automātisko pakārtoto novērošanu;
 - e) termināla vadības apstiprinājums (*TCL*), kas piešķirts papildus radiolokatora vadības vai automātiskās pakārtotās novērošanas apstiprinājumam, rāda, ka licences turētājs ir kompetents sniegt gaisa satiksmes vadības pakalpojumus, izmantojot jebkādas novērošanas iekārtas, gaisa kuģiem, kas darbojas konkrētā termināla zonā un/vai tai blakus esošajos sektoros.
3. Kvalifikācijas atzīmei "Lidojumu rajona novērošanas vadība (*ACS*)" jāietver vismaz viens no sekojošiem apstiprinājumiem:
- a) radiolokatora apstiprinājums (*RAD*) rāda, ka licences turētājs ir kompetents sniegt lidojumu rajona vadības pakalpojumus, izmantojot novērošanas radiolokācijas iekārtas;
 - b) automātiskās pakārtotās novērošanas apstiprinājums (*ADS*) rāda, ka licences turētājs ir kompetents sniegt lidojumu rajona vadības pakalpojumus, izmantojot automātisko pakārtoto novērošanu;
 - c) termināla vadības apstiprinājums (*TCL*), kas piešķirts papildus radiolokatora vai automātiskās pakārtotās novērošanas apstiprinājumam, rāda, ka licences turētājs ir kompetents sniegt gaisa satiksmes vadības pakalpojumus, izmantojot jebkādas novērošanas iekārtas, gaisa kuģiem, kas darbojas konkrētā termināla zonā un/vai tai blakus esošos sektoros;
 - d) okeāna rajona vadības apstiprinājums (*OCN*) rāda, ka licences turētājs ir kompetents sniegt gaisa satiksmes vadības pakalpojumus gaisa kuģiem, kas darbojas okeāna kontroles zonā.
4. Kvalifikācijas atzīmes apstiprinājuma turētājs, kas nav pielietojis ar šo kvalifikācijas atzīmes apstiprinājumu saistītās privilēģijas četrus gadus pēc kārtas, var sākt struktūrvienības apmācību šim kvalifikācijas atzīmes apstiprinājumam tikai pēc tam, kad pienācīgi izvērtēts, vai viņš/viņa joprojām atbilst šī kvalifikācijas atzīmes apstiprinājuma nosacījumiem, un pēc tam, kad viņš izpildījis visas apmācību prasības, kas izriet no šī izvērtējuma.

11. pants

Struktūrvienības apstiprinājumi

1. Struktūrvienības apstiprinājums rāda, ka licences turētājs ir kompetents gaisa satiksmes pakalpojumu struktūrvienības uzdevumā sniegt gaisa satiksmes vadības pakalpojumus atsevišķam sektoram, sektoru grupām vai darba vietām.
2. Struktūrvienību apstiprinājumi sākotnēji ir derīgi 12 mēnešus.
3. Šādu apstiprinājumu derīguma termiņu pagarina uz nākamajiem 12 mēnešiem, ja aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējs pierāda kompetentajai iestādei, ka:
 - a) pretendents iepriekšējos 12 mēnešos licences privilēģijas ir pielietojis obligāto stundu skaitu, kas norādīts apstiprinātā struktūrvienības kompetences shēmā;
Lai to nodrošinātu, operatīvas struktūrvienības aeronavigācijas pakalpojumu sniedzēju sistēmā saglabā uzskaiti par katra attiecīgā struktūrvienībā nodarbinātā licences turētāja faktiski nostrādātajām stundām sektoros, sektoru grupās vai darba vietās un pēc pieprasījuma sniedz šo informāciju kompetentajām iestādēm un licences turētājam.
 - b) pretendenta kompetence ir novērtēta saskaņā ar II pielikuma C daļu un
 - c) pretendents ir derīga medicīniskā izziņa.
4. Minimālo darba stundu skaitu, neskaitot instruktāžas uzdevumus, kas vajadzīgs, lai uzturētu spēkā struktūrvienības apstiprinājumu, praktiskās apmācības instruktoriem var samazināt proporcionāli laikam, kurš pavadīts, instruējot mācekļus tādās darba vietās, attiecībā uz kurām piemēro pagarinājumu, kā norādīts apstiprinātajā struktūrvienību kompetences shēmā.
5. Ja struktūrvienības apstiprinājums vairs nav spēkā, ir sekmīgi jāpabeidz struktūrvienības apmācību plāns, lai atjaunotu apstiprinājumu.

12. pants

Valodas apstiprinājums

1. Gaisa satiksmes vadības dispečeri un gaisa satiksmes vadības dispečeri-studenti nedrīkst pielietot savu licenču dotās privilēģijas, ja viņiem nav angļu valodas apstiprinājuma.
2. Dalībvalstis var uzstādīt vietējās valodas prasības, ko uzskata par nepieciešamām drošības apsvērumu dēļ.
Šādām prasībām jābūt nediskriminējošām, samērīgām un pārskatāmām, un par tām bez liekas kavēšanās jāpaziņo Aģentūrai.
3. 1. un 2. punkta vajadzībām pretendents uz valodas apstiprinājumu jāpierāda operatīvā līmeņa valodas prasme (4. līmenis) gan frazeoloģijas, gan sarunvalodas lietojumā.
Lai to izdarītu, pretendents jāspēj:
 - a) efektīvi sazināties gan balss kontakta (telefons/rācija), gan klātienē kontakta situācijās;
 - b) precīzi un skaidri sazināties par parastām, konkrētām un ar darbu saistītām tēmām;

- c) lietot piemērotu komunikācijas stratēģiju ziņojumu apmaiņā, kā arī atpazīt un atrisināt pārpratumus gan vispārīgā, gan ar darbu saistītā kontekstā;
 - d) veiksmīgi un relatīvi viegli tikt galā ar valodiskām grūtībām, ko izraisa sarežģījumi vai negaidīts notikumu pavērsiens parastas darba situācijas kontekstā, vai saziņas uzdevums, ar kuru viņi kopumā ir pazīstami; un
 - e) lietot aeronavigācijas vidē saprotamu izrunu.
4. Valodu prasmes līmeni nosaka saskaņā ar III pielikumā doto valodu prasmes novērtējumu skalu.
 5. Neskarot 3. punktu, aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējs, piemērojot 1. un 2. punktu, var pieprasīt paaugstināta līmeņa (5. līmeņa) valodas prasmi pēc III pielikumā dotās novērtējuma skalas, ja konkrētas kvalifikācijas atzīmes vai apstiprinājuma operatīvās darbības nosacījumi prasa augstāku līmeni nepārkāpjamu drošības apsvērumu pēc. Šādai prasībai jābūt objektīvi pamatotai, nediskriminējošai, samērīgai un pārskatāmai; aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējam, kas vēlas piemērot augstāku valodu prasmes līmeni, to ir objektīvi jāpamato un tam ir jāgūst kompetentās iestādes apstiprinājums.
 6. Pretendenta valodu prasme regulāri oficiāli formāli jāizvērtē.
Izņemot pretendētus, kas pierādījuši eksperta līmeņa (6. līmeņa) valodas prasmi saskaņā ar III pielikumu, valodas apstiprinājums ir periodiski atjaunojams:
 - a) ik pēc trīs gadiem, ja ir pierādīts operatīvais līmenis (4. līmenis) saskaņā ar III pielikumu; vai
 - b) ik pēc sešiem gadiem, ja ir pierādīts paaugstinātais līmenis (5. līmenis) saskaņā ar III pielikumu.
 7. Valodas prasmi apliecina ar sertifikātu, ko izsniedz pēc pārredzamas un objektīvas novērtējuma procedūras, kuru atzinusi kompetentā iestāde.

13. pants

Instruktoru apstiprinājums

1. Instruktoru apstiprinājuma turētāji ir tiesīgi sniegt praktiskas apmācības un veikt uzraudzību darba vietā attiecībā uz jomām, uz ko attiecas spēkā esošs struktūrvienības apstiprinājums.
2. Instruktoru apstiprinājuma pretendentiem jābūt:
 - a) gaisa satiksmes vadības dispečera licences turētājiem;
 - b) pielietojušiem gaisa satiksmes vadības dispečera licences dotās privilēģijas vismaz vienu iepriekšējo gadu vai ilgāku laiku, kā noteikusi kompetentā iestāde attiecībā uz kvalifikācijas atzīmēm un apstiprinājumiem, par kuriem tiek veikta instruktāža; un
 - c) sekmīgi beigušiem apstiprinātu praktiskās apmācības instruktoru kursu, kura laikā nepieciešamās zināšanas un pedagoģiskās prasmes tikušas novērtētas atbilstošos eksāmenos.
3. Instruktoru apstiprinājums ir derīgs trīs gadus un ir atjaunojams.

IV NODAĻA

MEDICĪNISKĀ SERTIFIKĀCIJA

14. pants

Medicīnisko izziņu izsniegšana

1. Medicīniskās izziņas izsniedz kompetenta medicīnas struktūra kompetentās iestādes pakļautībā vai šīs iestādes apstiprināti aviācijas medicīnas eksperti vai aviācijas medicīnas centri.
2. Medicīnisko izziņu izsniegšanai jābūt saskaņā ar Starptautiskās civilās aviācijas Čikāgas konvencijas I pielikuma nosacījumiem un prasībām, kas paredzētas *Eurocontrol* "Prasībās attiecībā uz gaisa satiksmes vadības dispečeru Eiropas 3. klases medicīniskajām izziņām".
3. Kompetentās iestādes nodrošina efektīvu pārskata un apelācijas procedūru ieviešanu, attiecīgi iesaistot neatkarīgus mediķus konsultantus.

Article 15

Medicīnisko izziņu derīgums

1. Medicīnisko izziņu derīguma termiņš ir:
 - a) 24 mēneši, kamēr gaisa satiksmes vadības dispečers nav sasniedzis 40 gadu vecumu;
 - b) 12 mēneši pēc 40 gadu vecuma.
2. Šos termiņus aprēķina no veselības pārbaudes datuma pirmējās izsniegšanas un atjaunošanas gadījumos un no iepriekšējā medicīniskā sertifikāta beigu datuma atkārtotas apstiprināšanas gadījumos.
3. Pārbaudes medicīniskās izziņas atkārtotai apstiprināšanai var veikt ne vēlāk kā 45 dienas pirms medicīniskās izziņas derīguma beigu datuma.
4. Ja gaisa satiksmes vadības dispečers neatbilst 3. punkta prasībām, ir nepieciešama jauna pārbaude.
5. Medicīnisko izziņu jebkurā laikā var ierobežot, apturēt vai atsaukt, ja to liek tās turētāja veselības stāvoklis.

16. pants

Ierobežota medicīniskā atbilstība

1. Gaisa satiksmes vadības dispečeri:
 - a) nedrīkst pielietot savas licences dotās privilēģijas tad, kad viņi apzinās savas medicīniskās atbilstības samazināšanos, kas varētu mazināt viņu spējas droši pielietot licences dotās privilēģijas;
 - b) informē attiecīgo aeronavigācijas pakalpojumu sniedzēju, ka viņi sāk apzināties savas medicīniskās atbilstības samazināšanos vai ka atrodas jēlcādas psihoaktīvas vielas vai medikamentu iespaidā, kas varētu mazināt viņu spējas droši pielietot licences dotās privilēģijas.

2. Aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējiem jāievieš vajadzīgās procedūras ierobežotas medicīniskās atbilstības gadījumu risināšanai.

V NODAĻA

PRASĪBAS APMĀCĪBU ORGANIZĀCIJĀM

17. pants

Apmācību organizāciju sertifikācija

1. Iesniegumi par apmācību organizāciju sertifikāciju jāiesniedz kompetentajai iestādei tādā formā un veidā, kā noteikusi šī iestāde.
2. Apmācību organizācijām ir uzskatāmi jāpierāda, ka tām ir atbilstoši darbinieki un ekipējums un ka tās darbojas vidē, kas piemērota, lai sniegtu gaisa satiksmes vadības dispečera-studenta un gaisa satiksmes vadības dispečera licences iegūšanai vai uzturēšanai spēkā nepieciešamo apmācību.
3. Apmācību organizācijām jānodrošina piekļuve attiecīgajām telpām jebkurai personai, ko pilnvarojusi kompetenta iestāde, un jāļauj pārbaudīt attiecīgos reģistrus, datus, procedūras un jebkurus citus materiālus, kas saistīti ar kompetentās iestādes doto uzdevumu izpildi.

18. pants

Apmācības organizāciju pārvaldības sistēma

Apmācību organizācijām:

- a) jābūt ar efektīvu pārvaldības sistēmu un pietiekamu pienācīgi kvalificētu un pieredzējušu darbinieku skaitu, lai nodrošinātu apmācību atbilstoši šajā Regulā izklāstītajiem standartiem;
- b) jāieceļ atbildīgs pārvaldnieks;
- c) jābūt pieejamām piedāvātajam apmācību veidam atbilstošām telpām un aprīkojumam;
- d) jāsniedz pierādījumus attiecībā uz kvalitātes pārvaldības sistēmu kā daļu no esošās pārvaldības sistēmas, lai pārbaudītu, cik atbilstošas ir un kā tiek ievērotas sistēmas un procedūras, kas nodrošina, lai sniegtie apmācību pakalpojumi atbilstu šajā Regulā izklāstītajām prasībām;
- e) jāievieš lietvedības sistēma, kas nodrošinās attiecīgo aktivitāšu datu pienācīgu glabāšanu un drošu izsekojamību;
- f) jāpierāda, ka tām ir pieejams pietiekams finansējums, lai veiktu apmācības saskaņā ar šajā Regulā izklāstītajiem standartiem, un ka šīm aktivitātēm ir pietiekamas apdrošināšanas garantijas atbilstoši sniegtu apmācību raksturam.

19. pants

Prasības attiecībā uz apmācību kursiem, sākotnējās un struktūrvienības apmācību plāniem un struktūrvienību kompetences shēmām

1. Apmācību organizācijām jāuzrāda kompetentajai iestādei metodika, ko izmantos, lai izstrādātu sīkāku pārskatu par apmācību kursu saturu, organizāciju un ilgumu un, kur

piemērojams, struktūrvienību apmācību plāniem un struktūrvienību kompetences shēmām.

2. Turpat jāiekļauj eksāmenu vai pārbaūžu organizēšanas veids. Eksāmeniem, kas saistīti ar sākotnējo apmācību, ieskaitot simulācijas vingrinājumus, eksaminētāju un vērtētāju kvalifikācija jānorāda detalizēti.

VI NODAĻA

PRASĪBAS KOMPETENTAJĀM IESTĀDĒM

20. pants

Kompetentās iestādes neatkarība

1. Kompetentajām iestādēm jābūt neatkarīgām no aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējiem un apmācību organizācijām. Šī neatkarība jāpanāk, pienācīgi nodalot, vismaz funkcionālajā līmenī, kompetentās iestādes no šiem sniedzējiem. Dalībvalstīm jānodrošina, lai kompetentās iestādes piemēro savu varu taisnīgi un pārskatāmi.
2. Dalībvalstij jāpaziņo Aģentūrai kompetento iestāžu nosaukumi un adreses, kā arī jebkuras izmaiņas tajās.

21. pants

Kompetento iestāžu uzdevumi

1. Lai nodrošinātu gaisa satiksmes vadības dispečeriem nepieciešamo kompetences līmeni un lai viņi varētu veikt savus darba pienākumus atbilstoši augstiem drošības standartiem, kompetentajām iestādēm jāpārtrauga un jākontrolē viņu apmācība.
2. Kompetento iestāžu uzdevumos ietilpst:
 - a) to licenču, kvalifikācijas atzīmju un apstiprinājumu izsniegšana un atsaukšana, par ko ir pabeigtas atbilstošās apmācības un saņemts novērtējums saskaņā ar kompetentās institūcijas atbildības jomu;
 - b) to kvalifikācijas atzīmju un apstiprinājumu atkārtota apstiprināšana, atjaunošana un apturēšana, kuru privilēģijas tiek pielietotas kompetentās iestādes atbildības ietvaros;
 - c) apmācību organizāciju sertifikācija;
 - d) apmācību kursu, struktūrvienības apmācību plānu un struktūrvienības kompetences shēmu apstiprināšana;
 - e) eksaminētāju vai kompetences vērtētāju apstiprināšana;
 - f) apmācību sistēmu kontrole un audits;
 - g) attiecīgu apelācijas un paziņošanas mehānismu izveide;
 - h) valodas prasmes paaugstinātā līmeņa (5. līmeņa) prasības apstiprināšana saskaņā ar 12. panta 5. punktu.

22. pants

Licenču, kvalifikācijas atzīmju, apstiprinājumu un sertifikātu izsniegšana un uzturēšana spēkā

1. Kompetentā iestāde ievieš procedūras licenču, ar tām saistīto kvalifikācijas atzīmju, apstiprinājumu un medicīnisko izziņu izsniegšanai, atjaunošanai un atkārtotai apstiprināšanai, kā arī pretendēšanai uz tām.
2. Pēc pieteikuma saņemšanas kompetentajai iestādei jāpārlicinās, vai pretendents atbilst šīs Regulas prasībām.
3. Kad noskaidrots, ka pretendents atbilst šīs Regulas prasībām, kompetentā iestāde izsniedz, atjauno vai atkārtoti apstiprina attiecīgo licenci, ar to saistīto kvalifikācijas atzīmi, apstiprinājumu vai medicīnisko izziņu.
4. Kompetentās iestādes izsniegtajai licencei jāietver I pielikumā norādītie elementi.
5. Ja licenci izsniedz valodā, kas nav angļu valoda, tajā jāietver I pielikumā izklāstīto elementu tulkojumu angļu valodā.

23. pants

Kompetences novērtējums

1. Kompetentās iestādes apstiprina tos licenču turētājus, kuriem ir tiesības strādāt kā eksaminētājiem vai kompetences vērtētājiem attiecībā uz struktūrvienību un turpmākām apmācībām.
2. Apstiprinājums ir spēkā trīs gadus, un to var atjaunot.

24. pants

Lietvedība

Kompetentās iestādes nodrošina, ka tiek uzturēta datubāze, kurā glabājas dati par visu tās atbildībā esošo licenču turētāju kompetencēm un viņu apstiprinājumu spēkā esamības termiņiem.

25. pants

Informācijas apmaiņa

Kompetentās iestādes savstarpēji dalās ar vajadzīgo informāciju un palīdz cita citai, lai nodrošinātu efektīvu šīs Regulas piemērošanu, sevišķi gadījumos, kas saistīti ar gaisa satiksmes vadības dispečeru brīvu pārvietošanos Eiropas Savienībā.

26. pants

Apmācības organizāciju sertifikācijas procedūra

1. Kompetentās iestādes ievieš pieteikumu iesniegšanas, kā arī apmācību organizāciju sertifikātu izsniegšanas un spēkā uzturēšanas procedūras.
2. Kompetentās iestādes izsniedz sertifikātus, kad pretendējošā apmācību organizācija izpildījusi V nodaļā izklāstītās prasības.
3. Sertifikātu var izsniegt par katra veida apmācībām vai arī apvienojumā ar citiem aeronavigācijas pakalpojumiem, tādējādi apmācības veidu un aeronavigācijas pakalpojuma veidu sertificējot kā pakalpojumu kompleksu.
4. Sertifikātā norāda IV pielikumā noteikto informāciju.

27. pants

Apmācību organizāciju darbības kontrole un piespiedu pasākumi

1. Kompetentās iestādes kontrolē atbilstību prasībām un nosacījumiem, kas pievienoti apmācību organizācijas sertifikātam.
2. Kompetentās iestādes regulāri veic apmācību organizāciju auditu ar mērķi garantēt to efektīvu atbilstību šajā Regulā noteiktajiem standartiem.
3. Papildus regulārajam auditam kompetentās iestādes var veikt iepriekš nepieteiktas pārbaudes, lai pārliecinātos par atbilstību šajā Regulā ietvertajām prasībām.
4. Ja kompetentā iestāde konstatē, ka apmācību organizācijas sertifikāta turētājs vairs neatbilst ar šo sertifikātu saistītajām prasībām vai nosacījumiem, tad tā veic attiecīgus izpildes pasākumus, kas var ietvert sertifikāta anulēšanu.
5. Sertifikātiem, kas izsniegti saskaņā ar šo Regulu, jātiek savstarpēji atzītiem.

28. pants

Kvalificētas struktūras

Kompetentās iestādes var nolemt pilnībā vai daļēji deleģēt audita funkcijas un inspekcijas kvalificētām struktūrām saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 216/2008 13. pantu.

29. pants

Gaisa satiksmes vadības dispečeru licenču savstarpēja atzīšana

A VARIANTS

(saistīts ar A variantu 8. panta 3. punkta a) apakšpunktā, 1. punkts satur tikai vienu teikumu, savstarpējas atzīšanas deklarāciju, kas paturēta ielīmēšanas nolūkam, bet otrā teikuma daļa svītrotā, lai nodrošinātu juridisku atbilstību Pamata Regulai)

1. Licences un ar tām saistītās kvalifikācijas atzīmes, to apstiprinājumi un valodu apstiprinājumi, kā arī saistītās medicīniskās izziņas, kas izsniegtas saskaņā ar šīs Regulas noteikumiem, ir savstarpēji jāatzīst.
2. Gadījumos, kad licences turētājs pielieto licences privilēģijas citā dalībvalstī, nevis tajā, kur licence izsniegta, licences turētājam jābūt tiesībām bez papildu nosacījumu izpildes apmainīt savu licenci pret tās dalībvalsts licenci, kurā privilēģijas tiek pielietotas.
3. Lai piešķirtu struktūrvienības apstiprinājumu, kompetentajai iestādei jāpieprasa pretendenta izpildīt īpašus nosacījumus, kas saistīti ar šo apstiprinājumu, konkrēti norādot struktūrvienību, sektoru vai darba vietu. Izstrādājot struktūrvienības apmācību plānu, apmācību organizācija pienācīgi ņem vērā kompetences un pieredzi, ko pretendents jau guvis.
4. Kompetentā iestāde apstiprina struktūrvienības apmācību plānu, kurā ietvertas paredzētās pretendenta apmācības, ne vēlāk kā sešas nedēļas pēc apliecinājuma iesniegšanas, neierobežojot to ar kavējumu, kuru varētu izraisīt jebkādas apelācijas, ko varētu iesniegt. Kompetentajai iestādei jānodrošina nediskriminācijas un samērīguma principa ievērošana.

B VARIANTS

(ierobežo savstarpējo atzīšanu ar otro 1. punkta teikumu, kas saistīts ar B variantu 8. panta 3.panta a) apakšpunktam, kas neatbilst Pamata Regulas principiem un pienācīgam tās 14. panta - elastīguma nosacījumu - lietojumam)

1. Licences un ar tām saistītās kvalifikācijas atzīmes, to apstiprinājumi un valodu apstiprinājumi, kā arī saistītās medicīniskās izziņas, kas izsniegtas saskaņā ar šīs Regulas noteikumiem, ir savstarpēji jāatzīst.
Tomēr, pielietojot licences privilēģijas, licences turētāji, kas vēl nav sasnieguši 8. panta 3.a apakšpunktā paredzēto minimālo 21 gada vecumu, varēs darboties tikai tās dalībvalsts teritorijā, kas izsniegusi licenci.
2. Gadījumos, kad licences turētājs pielieto licences privilēģijas citā dalībvalstī, nevis tajā, kur licence izsniegta, licences turētājam jābūt tiesībām bez papildu nosacījumu izpildes apmainīt savu licenci pret tās dalībvalsts licenci, kurā privilēģijas tiek pielietotas.
3. Lai piešķirtu struktūrvienības apstiprinājumu, kompetentajai iestādei jāpieprasa pretendentam izpildīt īpašus nosacījumus, kas saistīti ar šo apstiprinājumu, konkrēti norādot struktūrvienību, sektoru vai darba vietu. Izstrādājot struktūrvienības apmācību plānu, apmācību organizācija pienācīgi ņem vērā kompetences un pieredzi, ko pretendents jau guvis.
4. Kompetentā iestāde apstiprina struktūrvienības apmācību plānu, kurā ietvertas paredzētās pretendenta apmācības, ne vēlāk kā sešas nedēļas pēc apliecinājuma iesniegšanas, neierobežojot to ar kavējumu, kuru varētu izraisīt jebkādas apelācijas, ko varētu iesniegt. Kompetentajai iestādei jānodrošina nediskriminācijas un samērīguma principa ievērošana.

VII NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

30. pants

Atbilstība būtiskajām prasībām

Aģentūrai jāizvērtē Eiropas gaisa satiksmes vadības dispečeru licencēšanas sistēma un turpmākie uzlabojumi, kas nepieciešami, virzoties uz "vispārējo aviācijas sistemātisko pieeju" un lai nodrošinātu pilnīgu atbilstību būtiskajām prasībām, kas aprakstītas Regulas (EK) Nr. 216/2008 Vb pielikumā, lai varētu Komisijai iesniegt viedokli, ieskaitot varbūtējus šīs Regulas grozījumus.

31. pants

Pārejas pasākumi

1. Pielaujot šīs Regulas 10. panta izņēmumu, dalībvalstis, kas ir izstrādājušas uz Direktīvas 2006/23/EK 7. panta 4. punktu balstītus nacionālos kvalifikācijas atzīmju apstiprinājumus, var turpināt piemērot atbilstošos noteikumus savas valsts likumos, kas ir spēkā šīs Regulas spēkā stāšanās dienā.
2. Pielaujot šīs Regulas 11. panta izņēmumu, dalībvalstis, kas ir paredzējušas, ka licences turētāji, kas jaunāki par noteikto vecumu, struktūrvienību apstiprinājuma sniegtās privilēģijas pielieto, tikai balstoties uz Direktīvas 2006/23/EK 10. pantu, var turpināt piemērot atbilstošos savas valsts likumdošanas noteikumus, kas ir spēkā šīs Regulas spēkā stāšanās dienā.
3. Kad dalībvalsts izmanto 1. un 2. punkta noteikumus, tai šis fakts jāpaziņo Komisijai un Aģentūrai.

4. Licences, kvalifikācijas atzīmes, apstiprinājumi, medicīniskās izziņas un apmācību organizāciju sertifikāti, kas izsniegti saskaņā ar attiecīgajiem noteikumos valstu likumos, kuri balstīti uz Direktīvas 2006/23/EK noteikumiem, šīs Regulas spēkā stāšanās dienā tiks uzskatīti par izdotiem saskaņā ar šo Regulu.
5. Pretendentiem uz licenci, kvalifikācijas atzīmi, apstiprinājumu, medicīnisko izziņu vai apmācību organizācijas sertifikātu, kas iesnieguši savus pieteikumus pirms šīs Regulas spēkā stāšanās datuma, bet kuriem vēl nav izsniegta licence, kvalifikācijas atzīme, apstiprinājums, medicīniskā izziņa vai apmācību organizācijas sertifikāts, jāpierāda atbilstība šīs Regulas prasībām, pirms tiek izsniegta licence, kvalifikācijas atzīme, apstiprinājums, medicīniskā izziņa vai apmācību organizācijas sertifikāts.
6. Dalībvalsts kompetentā iestāde, kam apmācību organizācijas - kurām tagad saskaņā ar 4. pantu kompetentā iestāde ir Aģentūra - iesniegušas pieteikumu par sertifikāta izsniegšanu pirms šīs Regulas spēkā stāšanās datuma, pabeidz sertifikācijas procesu saziņā ar Aģentūru un pēc sertifikāta izsniegšanas pārsūta lietu Aģentūrai.
7. Dalībvalsts kompetentā iestāde, kas ir bijusi atbildīga par apmācību organizāciju - kurām tagad saskaņā ar 4. pantu kompetentā iestāde ir Aģentūra - drošības uzraudzību, nodos šo organizāciju drošības uzraudzības funkciju Aģentūrai sešu mēnešu laikā pēc šīs Regulas spēkā stāšanās datuma.

32. pants
Stāšanās spēkā

Šī Regula stāties spēkā 20. dienā pēc tās publikācijas "Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī".

Šī Regula ir saistoša pilnībā un tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Pieņemts Briselē, [...]

Komisijai
[...]
Komisijas loceklis

PIELIKUMI

I PIELIKUMS

Licenču specifikācijas

Saskaņā ar šo Regulu kompetentas iestādes izsniegtajām licencēm jāatbilst sekojošām specifikācijām:

1. Detaļas
 - 1.1. Uz licences jābūt redzamām šādām ziņām, zvaigznīte norāda tos punktus, kuriem jābūt tulkotiem angliski:
 - a) *licences izdevējas valsts vai iestādes nosaukums (trekniem burtiem);
 - b) *licences nosaukums (īpaši trekniem burtiem);
 - c) licences izdevējas iestādes piešķirtais licences sērijas numurs ar arābu cipariem;
 - d) licences turētāja pilns vārds (ar romiešu burtiem arī tad, ja valsts valodas rakstībā neizmanto romiešu burtus);
 - e) dzimšanas datums;
 - f) licences turētāja valstspiederība;
 - g) licences turētāja paraksts;
 - h) *apludinājums licences derīgumam un turētāja pilnvarām pielietot licencei piekritīgās privilēģijas, norādot:
 - i) kvalifikācijas atzīmes, kvalifikācijas atzīmju apstiprinājumus, valodu apstiprinājumus, instruktoru apstiprinājumus un struktūrvienību apstiprinājumus,
 - ii) datumu, kad tie izsniegti,
 - iii) datumu, kad beidzas to derīguma termiņš;
 - i) licences izdevēja ierēdņa paraksts un licences izdošanas datums;
 - j) 1 licences izdevējas iestādes zīmogs vai spiedogs.
 - 1.2. Licencei jāpievieno derīga medicīniskā izziņa.
2. Materiāls

Jāizmanto pirmās šķiras papīrs vai cits piemērots materiāls un skaidri jānorāda 1. punktā minētās teksta vienības.
3. Krāsa
 - 3.1. Ja visām licencēm, ko dalībvalsts izsniedz aviācijas jomā, izmanto vienas un tās pašas krāsas materiālu, tai jābūt baltajai krāsai.
 - 3.2. Ja dalībvalsts aviācijas jomā izsniegtām licencēm ir krāsu atšķirības, gaisa satiksmes vadības dispečera licencei jābūt dzeltenā krāsā.

II PIELIKUMS

Apmācības prasības

A DAĻA

Gaisa satiksmes vadības dispečeru sākotnējās apmācības prasības

Sākotnējā apmācība nodrošina to, ka studenti, kas apgūst gaisa satiksmes vadības dispečera profesiju, atbilst vismaz pamata un kvalifikācijas atzīmju apmācību mērķiem, kā aprakstīts *Eurocontrol* sagatavotajā "ATCO (gaisa satiksmes vadības) sākotnējās apmācības Vispārējā pamata saturā", 2008. gada 21. oktobra izdevumā⁸, lai gaisa satiksmes vadības dispečeri droši, ātri un efektīvi spētu vadīt gaisa satiksmi

Sākotnējās apmācības aptver šādus priekšmetus: aviācijas tiesības, gaisa satiksmes pārvaldība, ietverot civilas un militāras sadarbības procedūras, meteoroloģija, navigācija, gaisa kuģi un lidojuma principi, ietverot gaisa satiksmes vadības dispečeru un pilotu savstarpēju saprašanos, cilvēkfaktori, iekārtas un sistēmas, profesionālā darba vide, drošums un drošuma kultūra, drošības pārvaldības sistēmas, netipiskas/ārkārtas situācijas, sistēmu defekti un valodas zināšanas, ieskaitot radiotelefonijas frazeoloģiju.

Priekšmetus pasniedz tā, lai pretendētus sagatavotu dažādiem gaisa satiksmes pakalpojumiem, un uzsvērot drošuma aspektus. Sākotnējā apmācība sastāv no teorētiskiem un praktiskiem kursiem, tostarp simulācijām, un to ilgumu nosaka apstiprinātos sākotnējās apmācības plānos. Iegūtās prasmes nodrošina to, ka kandidātu var uzskatīt par kompetentu risināt situācijas, kas saistītas ar sarežģītu un blīvu satiksmi, atvieglinot pāreju pie struktūrvienības apmācības.

Kandidāta kompetenci pēc sākotnējās apmācības pārbauda attiecīgos eksāmenos vai ar konstanta izvērtējuma sistēmu.

B DAĻA

Gaisa satiksmes vadības dispečeru struktūrvienības apmācību prasības

Struktūrvienības apmācību plānos sīki apraksta procesus, saturu un laiku, kas vajadzīgs, lai ļautu piemērot struktūrvienības procedūras vietējai teritorijai praktiskās apmācības instruktora uzraudzībā. Apstiprinātais plāns ietver norādes uz visiem kompetences izvērtēšanas sistēmas elementiem, tostarp darba pasākumus, panākumu izvērtējumu un pārbaudi, līdz ar procedūrām, kā informēt kompetento iestādi. Struktūrvienības apmācība var aptvert dažus sākotnējo apmācību elementus, kas ir raksturīgi konkrētas valsts apstākļiem.

Struktūrvienības apmācības laikā gaisa satiksmes vadības dispečerus pienācīgi apmāca drošuma, drošības un krīzes pārvaldības jautājumos.

Struktūrvienības apmācību ilgumu nosaka struktūrvienības apmācību plānā. Vajadzīgās prasmes pārbauda attiecīgos eksāmenos vai ar konstanta izvērtējuma sistēmu, to veic apstiprināti kompetences eksaminētāji vai vērtētāji, kas savos spriedumos ir neitrāli un objektīvi. Lai to panāktu, kompetentās iestādes ievieš apelācijas mehānismus, lai pretendentiem nodrošinātu taisnīgu attieksmi.

⁸ Edition 1.0, Edition date: 21.10.2008, Reference nr: EUROCONTROL-SPEC-0113.

C DAĻA

Gaisa satiksmes vadības dispečeru turpmākās apmācības prasības

Gaisa satiksmes vadības dispečeru licenču kvalifikācijas atzīmju un struktūrvienību apstiprinājumi paliek spēkā apstiprinātā turpmāko apmācību laikā, kas sastāv no apmācībām, lai uzturētu spēkā gaisa satiksmes vadības dispečera prasmes, kvalifikācijas celšanas kursiem, apmācībām attiecībā uz ārkārtas situācijām un, ja vajadzīgs, valodas apmācībām.

Turpmākās apmācības laikā gaisa satiksmes vadības dispečeri tiek pienācīgi apmācīti drošuma, drošības un krīzes pārvaldības jautājumos.

Turpmākās apmācības sastāv no teorētiskiem un praktiskiem kursiem, līdz ar simulācijām. Šim nolūkam apmācību organizācija izveido struktūrvienību kompetences shēmas, sīki izplānojot procesus, personāla komplektēšanu un laiku, kas vajadzīgs, lai sniegtu attiecīgas turpmākās apmācības, kā arī lai pārliecinātos par kompetenci. Šīs shēmas pārskata un apstiprina vismaz reizi trijos gados. Par turpmāko apmācību ilgumu lemj saskaņā ar struktūrvienībā nodarbināto gaisa satiksmes vadības dispečeru funkcionālajām vajadzībām, jo īpaši sakarā ar procedūru vai iekārtu maiņu vai plānotu maiņu, vai sakarā ar vispārējās drošības pārvaldības prasībām. Katra gaisa satiksmes vadības dispečera kompetenci attiecīgi izvērtē vismaz reizi trijos gados. Aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējs nodrošina to, ka piemēro mehānismu, kas garantē taisnīgu attieksmi pret licenču turētājiem, kuru apstiprinājumu derīguma termiņu nevar pagarināt.

III PIELIKUMS

Valodu prasmes prasības

Language proficiency rating scale: expert, extended and operational levels

Level	Pronunciation Uses a dialect and/or accent intelligible to the aeronautical community.	Structure Relevant grammatical structures and sentence patterns are determined by language functions appropriate to the task.	Vocabulary	Fluency	Comprehension	Interactions
Expert 6	Pronunciation, stress, rhythm and intonation, though possibly influenced by the first language or regional variation, almost never interfere with ease of understanding.	Both basic and complex grammatical structures and sentence patterns are consistently well controlled.	Vocabulary range and accuracy are sufficient to communicate effectively on a wide variety of familiar and unfamiliar topics. Vocabulary is idiomatic, nuanced, and sensitive to register.	Able to speak at length with a natural, effortless flow. Varies speech flow for stylistic effect, e.g. to emphasise a point. Uses appropriate discourse markers and connectors spontaneously.	Comprehension is consistently accurate in nearly all contexts and includes comprehension of linguistic and cultural subtleties.	Interacts with ease in nearly all situations. Is sensitive to verbal and non-verbal cues, and responds to them appropriately.
Extended 5	Pronunciation, stress, rhythm and intonation, though influenced by the first language or regional variation, rarely interfere with ease of understanding.	Basic grammatical structures and sentence patterns are consistently well controlled. Complex structures are attempted but with errors which sometimes interfere with meaning.	Vocabulary range and accuracy are sufficient to communicate effectively on common, concrete, and work-related topics. Paraphrases consistently and successfully. Vocabulary is sometimes idiomatic.	Able to speak at length with relative ease on familiar topics, but may not vary speech flow as a stylistic device. Can make use of appropriate discourse markers or connectors.	Comprehension is accurate on common, concrete, and work-related topics and mostly accurate when the speaker is confronted with a linguistic or situational complication or an unexpected turn of events. Is able to comprehend a range of speech varieties (dialect and/or accent) or registers.	Responses are immediate, appropriate, and informative. Manages the speaker/listener relationship effectively.
Operational 4	Pronunciation, stress, rhythm and intonation are influenced by the first language or regional variation but only sometimes interfere with ease of understanding.	Basic grammatical structures and sentence patterns are used creatively and are usually well controlled. Errors may occur, particularly in unusual or unexpected circumstances, but rarely interfere with meaning.	Vocabulary range and accuracy are usually sufficient to communicate effectively on common, concrete, and work-related topics. Can often paraphrase successfully when lacking vocabulary in unusual or unexpected circumstances.	Produces stretches of language at an appropriate tempo. There may be occasional loss of fluency on transition from rehearsed or formulaic speech to spontaneous interaction, but this does not prevent effective communication. Can make limited use of discourse markers or connectors. Fillers are not distracting.	Comprehension is mostly accurate on common, concrete, and work-related topics when the accent or variety used is sufficiently intelligible for an international community of users. When the speaker is confronted with a linguistic or situational complication or an unexpected turn of events, comprehension may be slower or require clarification strategies.	Responses are usually immediate, appropriate, and informative. Initiates and maintains exchanges even when dealing with an unexpected turn of events. Deals adequately with apparent misunderstandings by checking, confirming, or clarifying.

Language proficiency rating scale: pre-operational, elementary and pre-elementary levels.

Level	Pronunciation Uses a dialect and/or accent intelligible to the aeronautical community.	Structure Relevant grammatical structures and sentence patterns are determined by language functions appropriate to the task.	Vocabulary	Fluency	Comprehension	Interactions
Pre-operational 3	Pronunciation, stress, rhythm and intonation are influenced by the first language or regional variation and frequently interfere with ease of understanding.	Basic grammatical structures and sentence patterns associated with predictable situations are not always well controlled. Errors frequently interfere with meaning.	Vocabulary range and accuracy are often sufficient to communicate on common, concrete, or work-related topics but range is limited and the word choice often inappropriate. Is often unable to paraphrase successfully when lacking vocabulary.	Produces stretches of language, but phrasing and pausing are often inappropriate. Hesitations or slowness in language processing may prevent effective communication. Fillers are sometimes distracting.	Comprehension is often accurate on common, concrete, and work-related topics when the accent or variety used is sufficiently intelligible for an international community of users. May fail to understand a linguistic or situational complication or an unexpected turn of events.	Responses are sometimes immediate, appropriate, and informative. Can initiate and maintain exchanges with reasonable ease on familiar topics and in predictable situations. Generally inadequate when dealing with an unexpected turn of events.
Elementary 2	Pronunciation, stress, rhythm and intonation are heavily influenced by the first language or regional variation and usually interfere with ease of understanding.	Shows only limited control of a few simple memorised grammatical structures and sentence patterns.	Limited vocabulary range consisting only of isolated words and memorised phrases.	Can produce very short, isolated, memorised utterances with frequent pausing and a distracting use of fillers to search for expressions and to articulate less familiar words.	Comprehension is limited to isolated, memorised phrases when they are carefully and slowly articulated.	Response time is slow, and often inappropriate. Interaction is limited to simple routine exchanges.
Pre-elementary 1	Performs at a level below the Elementary level.	Performs at a level below the Elementary level.	Performs at a level below the Elementary level.	Performs at a level below the Elementary level.	Performs at a level below the Elementary level.	Performs at a level below the Elementary level.

IV PIELIKUMS

Apmācību organizāciju sertifikātu specifikācijas

Saskaņā ar šo Regulu kompetentas iestādes izsniegtajiem apmācību organizāciju sertifikātiem jānorāda:

- a) kompetentā iestāde, kas izsniegusi sertifikātu;
- b) pretendents (vārds un adrese);
- c) sertificēto apmācību un/vai pakalpojumu tipu, ja piemērojams;
- d) atzinumu par pretendenta atbilstību V nodaļā definētajām prasībām;
- e) sertifikāta izsniegšanas datums un derīguma termiņš.

V PIELIKUMS
KORELĀCIJAS TABULA

Direktīva	Regulas projekts	Priekšmets
	Ievada daļa	
	I NODAĻA	PAMATPRINCIPI
1. pants 1. punkts	1. pants	Mērķis
	2. pants 1. punkts (jauns)	Temats un piemērošanas joma
1. pants 2. punkts	2. pants 2. punkts	
1. pants 3. punkts	2. pants 3. punkts	
	2. pants 4. punkts (jauns)	
4. pants 1. punkts	2. pants 5. punkts	
2. pants	3. pants	Definīcijas
3. pants 1. punkts	4. pants	Kompetentā iestāde
13. pants 3. punkts		
	II NODAĻA	LICENCĒŠANAS PRINCIPI
	5. pants 1. punkts (jauns)	Pieteikšanās uz licencēm, kvalifikācijas atzīmēm, apstiprinājumiem un medicīniskajām izziņām un to izsniegšana
4. pants 2. punkts	5. pants 2. punkts	
	5. pants 3. punkts (jauns)	
4. pants 3. punkts	5. pants 4. punkts	
	6. pants (jauns)	Licenču privilēģiju izmantošana
	III NODAĻA	LICENCES, KVALIFIKĀCIJAS ATZĪMES UN APSTIPRINĀJUMI
4. pants 5. punkts	7. pants 1. punkts	Gaisa satiksmes vadības dispečera-studenta licence

5. pants 1. punkts a) apakšpunkts	7. pants 2. punkts a) apakšpunkts 7. pants 2. punkts b) apakšpunkts	
5. pants 1. punkts b) apakšpunkts	7. pants 2. punkts c) apakšpunkts	
5. pants 1. punkts c) apakšpunkts	7. pants 2. punkts d) apakšpunkts	
5. pants 1. punkts d) apakšpunkts	7. pants 2. punkts e) apakšpunkts	
5. panta 1. punkta pēdējais teikums	7. pants 3. punkts	
	(8). pants 1. punkts (jauns)	Gaisa satiksmes vadības dispečera licence
	(8). pants 2. punkts (jauns)	
5. pants 2. punkts a) apakšpunkts	8. pants 3. punkts a) apakšpunkts	
5. pants 2. punkts b) apakšpunkts	8. pants 3. punkts b) un c) apakšpunkti	
5. pants 2. punkts c) apakšpunkts	8. pants 3. punkts d) apakšpunkts	
5. pants 2. punkts d) apakšpunkts	8. pants 3. punkts e) apakšpunkts	
5. panta 2. punkta pēdējais teikums	8. pants 4. punkts	
6. pants	9. pants 1. punkts	Gaisa satiksmes vadības dispečeru kvalifikācijas atzīmes
11. pants 3. punkts	9. pants 2. punkts	
7. pants 1. punkts	10. pants 1. punkts	Kvalifikācijas atzīmju apstiprinājumi
7. pants 2. punkts	10. pants 2. punkts	
7. pants 3. punkts	10. pants 3. punkts	
7. pants 4. punkts	svītrots, skat. 31. p.	

11. pants 3. punkts	10. pants 4. punkts	
10. pants 10. pants 2. teikums	11. pants 1. punkts svītrots, skat. 31. p.	Struktūrvienības apstiprinājumi
11. pants 1. punkts	11. pants 2. punkts	
11. pants 1. punkts a) apakšpunkts 14. pants 3. punkts 2. teikums	11. pants 3. punkts a) apakšpunkts 11. pants 3. punkts a) apakšpunkts 2. teikums	
11. pants 1. punkts b) apakšpunkts	11. pants 3. punkts b) apakšpunkts	
11. pants 1. punkts c) apakšpunkts	11. pants 3. punkts c) apakšpunkts	
11. panta 1. punkta pēdējais teikums	11. pants 4. punkts	
11. pants 2. punkts	11. pants 5. punkts	
8. pants 1. punkts	12. pants 1. punkts	Valodas apstiprinājums
8. pants 2. punkts	12. pants 2. punkts	
8. pants 3. punkts	12. pants 3. punkts	
III pielikums	12. pants 3. punkts a)-e) apakšpunkti	
8. panta 1. punkta pēdējais teikums	12. pants 4. punkts	
8. pants 4. punkts	12. pants 5. punkts	
11. pants 4. punkts	12. pants 6. punkts	
11. pants 5. punkts	12. pants 7. punkts	
9. pants	13. pants 1. punkts	Instruktoru apstiprinājums
5. pants 3. punkts	13. pants 2. punkts	
11. pants 5. punkts	13. pants 3. punkts	
	IV NODAĻA	MEDICĪNISKĀ SERTIFIKĀCIJA

12. pants 1. punkts	14. pants 1. punkts	Medicīnisko izziņu izsniegšana
12. pants 2. punkts	14. pants 2. punkts	
12. pants 4. punkts	14. pants 3. punkts	
12. pants 3. punkts 1. teikums	15. pants 1. punkts	Medicīnisko izziņu derīgums
	15. pants 2. punkts (jauns)	
	15. pants 3. punkts (jauns)	
	15. pants 4. punkts (jauns)	
12. panta 3. punkta pēdējais teikums	14. pants 5. punkts	
	16. pants 1. punkts a) apakšpunkts (jauns)	Ierobežota medicīniskā atbilstība
12. pants 5. punkts	16. pants 1. punkts b) apakšpunkts 16. pants 2. punkts	
	V NODAĻA	PRASĪBAS APMĀCĪBU ORGANIZĀCIJĀM
13. pants 1. un 2. punkts	svītrots	
13. pants 3. punkts	17. pants 1. punkts	Apmācību organizāciju sertifikācija
IV pielikums, 1.	17. pants 2. punkts	
	17. pants 3. punkts (jauns)	
IV pielikums, 1. a	18.a pants	Apmācību organizāciju pārvaldības sistēma
	18.b pants (jauns)	
IV pielikums, 1. b	18.c pants	
IV pielikums, 1. d	18.d pants	
	18.e pants (jauns)	
IV pielikums, 1. e	18.f pants	
IV pielikums, 1. c	19. pants 1. punkts	Prasības attiecībā uz apmācību

	19. pants 2. punkts	kursiem, sākotnējās un struktūrvienības apmācību plāniem un struktūrvienību kompetences shēmām
	VI NODAĻA	PRASĪBAS KOMPETENTAJĀM IESTĀDĒM
3. pants 2. punkts	20. pants 1. punkts	Kompetentās iestādes neatkarība
3. pants 3. punkts	20. pants 2. punkts	
14. pants 1. punkts	21. pants 1. punkts	Kompetento iestāžu uzdevumi
14. pants 1. punkts a)-g) apakšpunkti	21. pants 2. punkts a)-g) apakšpunkti	
	22. pants 1.-3. punkts (jauni)	Licenču, kvalifikācijas atzīmju, apstiprinājumu un sertifikātu izsniegšana un uzturēšana spēkā
4. pants 6. punkts	22. pants 4. punkts	
4. pants 7. punkts	22. pants 5. punkts	
14. pants 4. punkts	23. pants 1.-2. punkts	Kompetences novērtējums
14. pants 3. punkts	24. pants	Lietvedība
14. pants 2. punkts	25. pants	Informācijas apmaiņa
	26. pants 1. punkts (jauns)	Apmācību organizācijas sertifikācija
13. pants 2. punkts 2. apakšpunkts	26. pants 2. un 3. punkts	
13. pants 4. punkts	26. pants 4. punkts	
13. pants 5. punkts 1. teikums	27. pants 1. punkts	Apmācību organizāciju darbības kontrole un izpildes pasākumi
14. pants 5. punkts	27. pants 2. un 3. punkts	
13. pants 5. punkts 2. teikums	27. pants 4. punkts	
13. pants 6. punkts	27. pants 5. punkts	
14. pants 6. punkts	28. pants	Kvalificētas struktūras

15. pants 1. punkts	29. pants 1. punkts	Gaisa satiksmes vadības dispečeru licenču savstarpēja atzīšana
15. pants 2. punkts	29. pants 2. punkts	
15. pants 3. punkts	29. pants 3. punkts	
15. pants 4. punkts	29. pants 4. punkts	
	VII NODAĻA	NOBEIGUMA NOTEIKUMI
14. pants 7. punkts	svītrots	
16. pants	svītrots	
	30. pants (jauns)	Atbilstība būtiskajām prasībām
17. pants	svītrots	
18. pants	svītrots	
19. pants	31. pants 1.-7. punkts	Pārejas pasākumi
20. pants	svītrots	
21. pants	32. pants	Stāšanās spēkā
22. pants	svītrots / jauns	
	PIELIKUMI	
I pielikums	I PIELIKUMS	Licenču specifikācijas
II pielikums A DAĻA	II PIELIKUMS A DAĻA	Apmācības prasības Gaisa satiksmes vadības dispečeru sākotnējās apmācības prasības
B DAĻA + 4. pants 8. punkts	B DAĻA	Gaisa satiksmes vadības dispečeru struktūrvienības apmācību prasības
C DAĻA + 4. pants 8. punkts	C DAĻA	Gaisa satiksmes vadības dispečeru turpmākās apmācības prasības
III pielikums	III PIELIKUMS	Valodu prasmes prasības (tikai tabula)
IV pielikums	IV pielikums	Apmācību organizāciju

1. punkts

2. punkts

svītrots

viens punkts

sertifikātu specifikācijas